

Selvitys valtuustoaloitteiden käsittelystä

Valtuustoaloitteet aiemmilta vuosilta

1. Nuorisovaltuuston aloite 29.1.2024 Skeittihallin suunnitteleminen ja toteuttaminen Vihtiin (72/2024)

Skeittihallin suunnittelemisesta ja toteuttamisesta laaditaan tarveselvitys ja kartoitetaan mahdolliset yhteistyökumppanit

Aloite on loppuun käsitelty KV 9.2.2026 § 12

2. Kristillisdemokraatit valtuustoryhmä – Tiina Haapalan valtuustoaloite 2.12.2024 Suositus kotiintuloajoista lapsille ja nuorille Vihtiin (477/2024)

Vihdin kunnassa otetaan käyttöön alaikäisille suunnattu kotiintuloaikasuositus, jonka avulla pyritään tukemaan vihtiläisiä lapsiperheitä, vanhemmuutta ja lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä kykyä oppia uutta. Suositellut kotiintuloajat vaihtelevat lapsen iän ja viikonpäivän mukaan.

Alakoululaisten suositellaan olevan kotona arkisin klo 19.30 sekä perjantaisin ja lauantaisin klo 21.00 mennessä. 7.–8.-luokkalaisten kotiintuloaikasuositukset ovat arkisin klo 20.00 sekä perjantaina ja lauantaina klo 22.00. 9.-luokkalaisille ja alle 18-vuotiaille kotiintuloaikasuositukset ovat klo 21.00 arkisin sekä perjantaisin ja lauantaisin klo 23.00. Sunnuntaisin käytetään arkipäivien kotiintuloaikasuositusta. Kotiintuloaikasuosituksesta tuotetaan visuaalinen materiaali, joka jaellaan vihtiläisiin perheisiin koulujen ja oppilaitosten kautta.

Aloite on loppuun käsitelty KV 9.2.2026 § 10

Valtuustoaloitteet ajalta 1.7. -31.12.2025

1. Keskustan valtuustoryhmän aloite 3.2.2025 Kriisinhallinta- ja varautumisharjoitusten järjestäminen Vihdin kunnassa (75/2025)

Aloite on annettu konsernipalvelut – palvelukeskuksen valmisteltavaksi (Piirajärvi ja Luukkanen)

Aloitteen käsittely on kesken.

2. Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä- Tiina Haapala valtuustoaloite 17.3.2025 Alle 3-vuotiaiden lasten kotihoidon tuen kuntalisä Vihtiin (153/2025)

Vihdin kotihoidontuen kuntalisä arvioidaan ja tarkastellaan uudelleen osana seuraavan talousarvion käsittelyä, uuden kuntastrategian valmistumisen jälkeen. Tarkastelussa otetaan huomioon myös kunnan kasvustrategiassa asetetut tavoitteet.

Aloite on loppuun käsitelty KV 9.2.2026 § 9

3. Valtuustoaloite 17.3.2025 Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma Vihdin kunnassa (147/2025)

Aloite on annettu Sivistys- ja hyvinvointipalvelut – palvelukeskuksen valmisteltavaksi (Haapanen, Vainio)

Aloitteen käsittely on kesken.

4. Valtuustoaloite 17.3.2025 Kierrätyskeskus jälleen Vihtiin (146/2025)

Aloite on annettu Kuntaympäristöpalvelut- ja Konsernipalvelut – palvelukeskuksen valmisteltavaksi (Könönen, Piirajärvi)

Aloitteen käsittely on kesken.

5. Valtuustoaloite 16.6.2025 Mobiililaitteiden kieltäminen koko koulupäivän ajaksi perusopetuksen kouluissa (301/2025)

Vihdin kunnan linjaukset mobiililaitteiden käytöstä lukuvuonna 2025–2026 ovat perusopetuslain muutoksen ja Opetushallituksen suositusten mukaisia. Linjausten toimivuutta arvioidaan kevätlukukauden 2026 aikana, ja niiden perusteella valmistellaan tarvittaessa tarkistettut järjestyssäännöt seuraavalle lukuvuodelle.

Aloite on loppuun käsitelty KV 9.2.2026 § 11

6. Valtuustoaloite 16.6.2025 Paikallisten yritysten parempi huomioiminen kunnan hankinnoissa (302/2025)

Pienten yritysten huomioiminen

Aloitteessa esitetty hankintojen tarkoituksenmukainen osiin jakaminen on lain mahdollistama keino vaikuttaa siihen, minkä kokoiset yritykset voivat jättää tarjouksensa ja helpottaa pienempien yritysten osallistumista kilpailuun. Tämä on myös asia, jota kussakin kilpailutuksessa harkitaan tarkoituksenmukaisuudesta käsin huomioiden toimittajamarkkinat ja tarpeen, mitä täyttämään kilpailutusta ollaan tekemässä. Hankinnan osiin jakaminen vaikuttaa paikallisten yritysten tarjoamismahdollisuuksien ohella usein myös siihen, miten paljon hankinnan tekeminen ja seuraaminen vaatii työaika työntekijöiltä/viranhaltijoilta.

On huomioitava, että hankinnan osiin jakaminen ei vaikuta hankinnassa tulkintaan, onko kyse pienhankinnasta, kansallisen kynnysarvon ylittävästä hankinnasta vai EU-kynnysarvon ylittävästä hankinnasta. Ennakoitu arvo on sama siitä riippumatta, onko hankinta jaettu osiin vai ei. Hankinnan pilkkominen osiin on lain mukaan kiellettyä. Pilkkomisella tarkoitetaan sitä, että

hankinnan arvioidun arvon laskentaa suunnitellaan siten, että hankintalain säännösten soveltaminen vältettäisiin.

pienen yritysten tarjouksen jättämisen mahdollistamiseksi hankinnoissa voidaan mahdollistaa tarjouksen tekeminen ryhmittymänä tai ottaa huomioon myös tarjoukset, joissa käytetään alihankkijoita. Vihdissä pyritään mahdollistamaan pienten- ja keskisuurien yritysten osallistuminen tarjouskilpailuihin aina, kun se on hankinnan kohteen ja hankinnan tekemisen kannalta mahdollista.

Markkinavuoropuhelu

Hankintalakia täsmennetään tulevassa hankintalain uudistuksessa (vuonna 2026) edistämään markkinakartoituksen käyttöä hankintojen valmistelussa kilpailun lisäämiseksi. Uudistukset tulevat vaikuttamaan myös Vihdin kunnan markkinavuoropuheluita koskeviin käytäntöihin markkinavuoropuheluita lisäävästi.

Vihdin kunta on käynyt yritysten kanssa vuoropuhelua yleisellä tasolla. Yleisen tason vuoropuheluna on esim. kunnan ja paikallisten yrittäjien kesken keväällä 2025 pidetty tapaaminen, johon osallistui myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hankintapalvelut. Tapaamisessa kunta kertoi tulevista kilpailutuksistaan ja opasti, miten ja mistä kunnan tulevista, avoimista kilpailutuksista saa tietoa.

Yksittäisten kilpailutusten osalta markkinavuoropuheluiden tarvetta ja menettelytapoja on arvioitu tarkoituksenmukaisuusperiaatteella. Markkinavuoropuhelulle on nähty tarvetta esim. silloin, kun hankintayksiköllä ei ole ollut tarvittavaa toimittajamarkkinan tuntemusta. Tällöin tavoitteena on ollut esim. saada kilpailutusasiakirjoista poistettua ehdot, jotka rajaavat tarpeettomasti ja tahattomasti tarjousten jättäjien määrää. Toinen keskeinen tavoite on välttää tarpeettoman kalliita ratkaisuja.

Markkinavuoropuhelut edellyttävät kilpailutuksia valmistelevan henkilöstön aikaa, mikä rajaa sitä, kuinka usein laajoja ja kuinka usein markkinavuoropuheluja voidaan järjestää.

Hankintaosaamisen kasvattaminen

Hankintaosaamisen kasvattaminen on tärkeää jatkuvien muutosten keskellä. Muutosten laajuus, syvyys ja nopeus haastavat laajasti julkisia kilpailutuksia toteuttavia työntekijöitä.

Osaamisen saamiseksi kilpailutusprojekteihin edellytetään yhteistyötä johdon, hankinnan asiantuntijoiden ja substanssiasiantuntijoiden kesken. Näiden kaikkien kolmen tahon hankintaosaamisen kasvattaminen tukee kilpailutusten onnistumista sekä hankintojen tavoitteellista ohjaamista ja johtamista. Vihdin kunnassa ei ole keskitettyä hankintapalvelua, vaan hankintoja tehdään palvelukeskuksissa hankinta-asiantuntijoiden tukemana.

Hankintaosaamisen kasvattamiseksi Vihdin kunnassa on järjestetty kilpailutuksia valmisteleville henkilöille kaksi koulutuspäivää viimeisen vuoden aikana. Tämän lisäksi yksiköt ovat oman tarpeen mukaan hankkineet erillistä koulutusta hankintoihin. Vihdin kunnan hankintaryhmä on aktivoitunut hankintaohjeen mukaisesti osin hankintaosaamisen lisäämiseksi. Tämän lisäksi Vihdin kunta on kilpailuttanut julkisten hankintojen juristipalvelut tarvittavan lisätuen saamiseksi.

Tiedon jakamisen tarve

Kunnalla on lain mukainen velvollisuus kertoa kansallisen kynnysarvon ylittävistä kilpailutuksistaan HILMA -palvelussa ja EU-kynnysarvon ylittävistä kilpailutuksista lisäksi TED-tietopalvelussa.

Lakisääteisten velvollisuuksien lisäksi Vihdin kunta julkaisee kaikki avoimet kansallisen kynnysarvon ylittävät kilpailutuksensa www.tarjouspalvelu.fi -sivulla. Lisäksi Vihdin kunta ylläpitää omilla kotisivuillaan kilpailutuskalenteria, jotta kilpailutukset tulisivat alueen yrityksille tiedoksi.

On huomioitava, että suuri osa Vihdin kunnan tilauksista tehdään käytännön syistä olemassa olevien puitejärjestelyiden kautta. Tällöin mahdolliset puitejärjestelyiden sisäiset, kevennetyt kilpailutukset tulevat vain puitesopimustoimittajien tietoon.

Paikallisuusasteen vuosittainen seuranta

Paikallisuusasteen vuosittainen seuranta ei vaikuta toimittajavalintoihin ja siten Vihdin kunnassa ei ole nähty tarpeelliseksi luoda menettelyä sen mittaamiseksi, kuinka suuri osa kunnan hankinnoista ohjautuu yrityksille, joiden kotipaikkana on Vihti.

Voimassa olevan hankintaohjeen mukaisesti jokainen hankinta pyritään kumminkin mahdollisuuksien mukaan valmistelevaan siten, että paikalliset/seudulliset toimijat voivat osallistua tarjouskilpailuun.

Kriteeristöjen tarkastelu

Hankintakriteerien tarkastelu on monin paikoin lain säätelemää. Hankintoja valmisteltaessa pyritään kumminkin varmistamaan, ettei hankintojen kriteereillä pois suljeta pienten- ja keski suurten yritysten tarjoamista, silloin kun se on käytännön kannalta mahdollista.

Yhteenveto

Vihdin kunta päivitti vuonna 2024 hankintaohjeen, missä ollaan otettu yhdeksi kantavaksi periaatteeksi paikallisten yritysten tarjoamisen mahdollistamisen silloin, kun se on lainsäädännön reunaehdot huomioiden mahdollista. Tämä tavoite tullaan pitämään keskiössä myös jatkossa kunnan hankintoja kehitettäessä. Hankintaohjeen toteutumisesta jatketaan kunnan sisäisen koulutuksen ja ohjaamisen toteuttamista

KH 9.3.2026 § 73

7. Valtuustoaloite 16.6.2025 Vihdin vammais- ja vanhusneuvostolta sekä nuorisovaltuustolta pyydetty lausunnot on pidettävä kokonaisuudessaan mukaan koko asiankäsittelyprosessin ajan (303/2025)

Aloite on annettu Sivistys- ja hyvinvointipalvelut – palvelukeskuksen valmisteltavaksi (Anna Väre)

Aloitteen käsittely on kesken.

8. Valtuustoaloite 16.6.2025 Selvitys ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen järjestämisestä Folkhälsanin toimesta (304/2025)

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksityistämistä sekä palvelun järjestämistä arvioidaan muiden varhaiskasvatuspalveluiden tavoin osana palveluverkkosuunnitelmaa.

Aloite on loppuun käsitelty KV 9.2.2026 § 8

9. Valtuustoaloite 16.6.2025 Esteettömyystietojen hyödyntäminen uusien investointien suunnittelussa ja toteutuksessa sekä esteettömyystiedon lisääminen kunnan kiinteistöissä (305/2025)

Aloite on annettu Sivistys- ja hyvinvointipalvelut – palvelukeskuksen valmisteltavaksi (Anna Väre)

Aloitteen käsittely on kesken.

10. Vihdin vasemmistoliiton valtuustoryhmän 29.9.2025 valtuustoaloite Vihdin rekry-lisästä yrityksille nuorten työttömien työnhakijoiden palkkaamiseen (395/2025)

Nuorten työttömien työnhakijoiden palkkaamiseen on tullut 1.1.2026 käyttöön valtakunnallinen Nuorten työllistymisaseteli, minkä lisäksi Vihdin kunta huomioi nuoret osana Vihdin kunnan omaa työllistämiskannustinta, Vihdin rekrylisää.

KH 9.3.2026 § 59

11. Vihdin sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmän 29.9.2025 valtuustoaloite Vihdin kirkonkylän kyläaukion kunnostaminen sen arvon mukaiseen kuntoon (401/2025)

Hankkeen toteutusta edistetään talousarvion määrärahojen puitteissa.

KH 9.3.2026 § 72

12. Vihdin sosiaalidemokraattinen Valtuustoryhmän 10.11.2025 valtuustoaloite Kunnan kokousten esteettömyyden parantaminen (446/2025)

Aloite on annettu Konsernipalvelut – palvelukeskuksen valmisteltavaksi (Essi Piiriojärvi)

Aloitteen käsittely on kesken

13. Vihdin sosiaalidemokraattinen Valtuustoryhmän 10.11.2025 valtuustoaloite Tekoälyn käytön rajoittaminen kunnan viestinnässä (445/2025)

Valtuustoaloite nostaa esiin suurimman tällä hetkellä tieto- ja luovaa työtä muovaavan tekijän: tekoälyn tulemisen osaksi arkea yhä useammassa tehtävässä. Monilla aloilla työ ja tavat tehdä sitä ovat murroksessa; pärjätäkseen työelämässä nyt ja tulevaisuudessa tekoälyn käyttöä on pakko osata. Sen lisäksi, että viestintä toimialana on jatkuvasti uudistuva ja kehittyvä, generatiivinen tekoäly on tullut sille rytinällä. Se on uinut sisään moniin perustyökaluihin ja ohjelmiin jo kiinteäksi osaksi. Tekoälyn luomat mahdollisuudet työn nopeuttamisessa ja tehostamisessa ovat merkittävät.

Sitran megatrendeissa 2026 todetaan tekoälyn mullistavan yhteiskunnan perustaa. Vastuullisesti käytettynä teknologia tarjoaa paljon mahdollisuuksia ja soveltavalla tekoälyllä voidaan lisätä tuottavuutta ja saada kilpailuetua. Tekoälypalvelut kehittyvät jatkuvasti, generatiivisen tekoälyn tuottamaa materiaalia on koko ajan vaikeampi erottaa ihmisen tuottamasta. Microsoftin tekoälypalvelu Copilot ehdottaa analogiaksi seuraavaa: jos teollinen vallankumous oli höyryveturi, tekoäly on luotijuna. Tekoälyn kyvykkyyden kehitys lasketaan kuukausissa, joskus jopa viikoissa.

Mutta tekoäly yksin, siten kuin sitä arjen työkaluna esimerkiksi Vihdin kunnan viestinnässä hyödynnetään, ei ole mitään tai mikään. Sen ohjaaminen edellyttää ihmisen työpanosta ja ammatillista osaamista. Vastuu tekoälyn tuottamasta sisällöstä ja sen oikeellisuudesta sekä hyödyntämisestä on aina käyttäjällä.

Aloitteen esiin nostama asia on tärkeä ja ajankohtainen myös siksi, että tänä vuonna voimaan astuu EU:n tekoälyasetus (AI Act). Sen mukaan organisaatioiden henkilöstöllä tulee olla riittävät tiedot ja taidot tekoälyn turvalliseen ja vastuulliseen käyttöön. Tämä velvoittaa työnantajia huolehtimaan siitä, että tekoälyä työssään käyttävällä henkilöstöllä on riittävä tekoälylukutaito. Käytännössä henkilöstön tulee tietää mihin tekoälyä saa ja ei saa käyttää työtehtävissä, millaisia riskejä tekoälyn käyttöön liittyy ja milloin tekoälyn tuottamaa sisältöä tai ehdotusta ei voi käyttää sellaisenaan. Kuntaorganisaatiossa tekoälyn käyttöön liittyvät olennaisesti myös tietosuoja ja -turvan näkökulmat. Tästä eteenpäin on työnantajan vastuulla määritellä, mitä tekoälypalveluja organisaatiossa pidetään hyväksyttävänä ja turvallisina. Huomattava on, että tekoäly ei ole yksi yksittäinen työkalu, vaan joukko erilaisia palveluja, joiden toimintaperiaatteet, riskit ja tietojenkäsittely vaihtelevat.

Vihdin kunta valmistelee parhaillaan tekoälyn käyttöä koskevaa linjausta. Linjauksessa kunta tulee sallimaan tekoälyn käytön ja sitä voidaan hyödyntää kunnan toiminnassa, jotta voimme palvella kuntalaisia paremmin ja toimia tehokkaammin. Tekoäly tehostaa työntekoa, eikä korvaa työntekijöitä tai sitä, mikä on aitoa ja autenttista vihtiläisyyttä. Tekoälyn käytön etiikkaa ohjaavat periaatteet kunnassamme ovat oikeudenmukaisuus, vastuullisuus, tietosuoja ja yksityisyys sekä läpinäkyvyys. Vihdin kunta kannustaa henkilöstöä ottamaan tekoälyn mahdollisuuksia käyttöön, mutta samalla toimimaan läpinäkyvästi ja vastuullisesti. Kunta tulee tarjoamaan työntekijöille vuosittain koulutusta tekoälyn käytöstä. Tämä koulutusvaade sisältyy EU:n tekoälyasetukseen.

Vihdin kunnan tekoälylinjaus koskee myös kunnan tekemää viestintää. Koska viestinnän toimialalla tekoälyn luomat mahdollisuudet ovat erittäin monipuoliset, viestintä- ja markkinointiyksikkö laatii lisäksi oman osuuden kunnan tekoälylinjaukseen liittyen tekoälyn hyödyntämisen hyviin käytäntöihin ja järjestää perehdytyksen asiasta kunnan viestintää tekeväälle henkilöstölle. Kuten aloitteessa määritellään, kunnan viestinnän on oltava luotettavaa, läpinäkyvää ja uskottavaa – tämä on mahdollista tekoälyä käyttäen.

Aloitteessa viitataan myös kunnan rooliin paikallisen kulttuurin tukemisessa. Vihdin kunta kannustaa paikallisia yrittäjiä osallistumaan kunnan avaamiin hankintoihin ja kilpailutuksiin sekä tarjoamaan palveluitaan aktiivisesti.

KH 23.2.2026 § 49

14. Vihdin perussuomalaisten valtuustoryhmän 10.11.2025 Valtuustoaloite Mikrofonien hankinta valtuuston kokouksiin (447/2025)

Aloite on annettu Konsernipalvelut – palvelukeskuksen valmisteltavaksi (Essi Piirajärvi)

Aloitteen käsittely on kesken

15. Vihdin sosiaalidemokraattinen Valtuustoryhmän 1.12.2025 valtuustoaloite Liikuntapaikkamaksuista luopumisesta alle 18-vuotiaiden osalta (465/2025)

Aloite on annettu Kuntaympäristöpalvelut – palvelukeskuksen valmisteltavaksi (Jumppanen Pasi)

Aloitteen käsittely on kesken